

Petycja

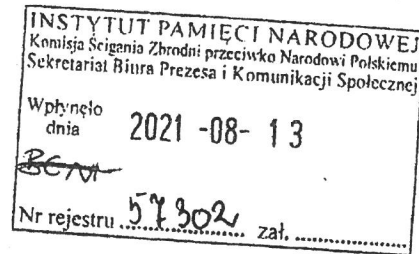
@gmail.com>

Pt 2021-08-13 11:58

Do: media <media@ipn.gov.pl>;

Załączniki: 9

Scan_0002.jpg; Scan_0001.jpg; Scan_0008.jpg; Scan_0007.jpg; Scan_0005.jpg; Scan_0006.jpg; Scan_0009.jpg; Scan_0004.jpg; Scan_0003.jpg;

PETYCJA

W SPRAWIE UPOWSZECHNIENIA WIEDZY O KRZYWDZIE DOZNANEJ PRZEZ POLSKICH OBYWATELI OD OKUPANTA NIEMIECKIEGO

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach Dz.U.2018.0.870

ADRESAT PETYCJI:

WICEPREZES RADY MINISTRÓW PIOTR GLIŃSKI – minister@kulturaisport.gov.pl
PREZES IPN KAROL NAWROCKI – media@ipn.gov.pl

PRZEDMIOT PETYCJI:

Celem petycji jest pilne zainteresowanie władz państwowych odpowiedzialnych za kulturę i dziedzictwo narodowe upowszechnianiem wiedzy o POLSKICH BOHATERACH w wydawnictwach książkowych, filmach a zwłaszcza w Internecie.

Jutro w Polsce w Niepokalanowie obchodzona jest 80. rocznica śmierci św. Maksymiliana. Dla przypomnienia, w dniu 14 sierpnia Kościół obchodzi liturgiczne wspomnienie św. Maksymiliana Marii Kolbego OFMConv, prezbitera i męczennika (1894-1941). Rajmund Kolbe urodził się w Zduńskiej Woli w roku 1894. Wstąpił do zakonu franciszkanów konwentalnych i w roku 1918 otrzymał święcenia kapłańskie. Gorliwy czciciel Matki Bożej założył stowarzyszenie "Milicja Maryi Niepokalanej" (Rycerstwo Niepokalanej) i powołał do życia największy w II Rzeczypospolitej klasztor i wydawnictwo prasy oraz książki religijnej w Niepokalanowie k. Warszawy oraz klasztor i wydawnictwo w Nagasaki w Japonii (Mugenzai no Sono). W roku 1941 został przez Niemców osadzony w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, gdzie dawał wszystkim przykład cierpliwości. Dobrowolnie ofiarował swoje życie za współwięźnia – Franciszka Gajowniczka. Zmarł 14 sierpnia 1941 roku w bunkrze głodowym KL Auschwitz, dobity zastrzykiem trucizny. W 80. rocznicę męczeńskiej śmierci św. Maksymiliana Kolbego po raz pierwszy zostały opublikowane w liczbie 33 świadectwa współwięźniów o. Maksymiliana z niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz spisane w większości w ramach procesu beatyfikacyjnego. W załączeniu fragmenty książki, która powinna znaleźć się w każdej szkolnej i publicznej bibliotece i w każdym domu. Książka ta za zgodą Autora i Wydawnictwa powinna być przetłumaczona przynajmniej na języki angielski i niemiecki i darmowo opublikowana w Internecie w postaci plików pdf i dźwiękowych na YouTube.

Wnoszący petycję:

Proszę o udzielenie stosownej odpowiedzi zgodnie z ustawą o petycjach.

WIDZIAŁEM CZŁOWIEKA

NIEZWYKŁEGO

Świadectwa więźniów Auschwitz o św. Maksymilianie

---

80. rocznica męczeńskiej śmierci św. Maksymiliana
1941-2021

Wśród tekstów związanych ze św. Maksymilianem Kolbem niewątpliwie najważniejsze są *Pisma* jego autorstwa oraz *Konferencje św. Maksymiliana Kolbego* spisane przez braci z Niepokalanowa. Obie te książki, wydane przez Wydawnictwo Ojców Franciszkanów w Niepokalanowie, cieszą się dość dużą popularnością. To od wielu lat niejako pamiątka po św. Maksymilianie.

Jednak w niepokalanowskim archiwum istnieją również maszynopisy tekstów, które powinny być równie ważne dla naśladowców Świętego. Mowa o świadectwach więźniów niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz.

Wydaje się, że dobrą okazją do ich wydania w formie książkowej może być 80. rocznica męczeńskiej śmierci założyciela Niepokalanowa. Oby dzięki tej pozycji i bardzo ciekawych świadectw więźniów Auschwitz jeszcze bardziej znany był przykład św. Maksymiliana.

W książce skorzystano z zeznań z procesu beatyfikacyjnego, zeznań zebranych przez braci z Niepokalanowa oraz zeznań zamieszczonych w *Rycerzu Niepokalanej* w pierwszych latach po II wojnie światowej.

o. Robert Maria Stachowiak

WYDAWNICTWO
OJCÓW FRANCISZKANÓW
NIEPOKALANÓW

WIDZIAŁEM CZŁOWIEKA NIEZWYKŁEGO

świadcstwa więźniów Auschwitz
o św. Maksymilianie

zebrał i opracował:
o. Robert Maria Stachowiak OFMConv

WYDAWNICTWO
OJCÓW FRANCISZKANÓW
NIEPOKALANÓW 2021

Na okładce:
obraz św. Maksymiliana M. Kolbego autorstwa Jana Molgi,
Miejsce Pamięci na terenie byłego obozu koncentracyjnego Mauthausen

Redaktor wydania: o. Robert M. Stachowiak

Skład: br. Adam M. Ślusarczyk

Korekta: o. Andrzej Sujka

Można drukować:
o. Grzegorz M. Bartosik, prowincjał
Warszawa, 21.06.2021 r. L. dz. 230/21

© *Copyright by Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów 2021*

ISBN 978-83-7766-221-2

Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów
Paprotnia, ul. Ojca Maksymiliana Kolbego 5, 96-515 Teresin
tel. 46 864 22 08
e-mail: wydawnictwo@niepokalanow.pl

Byłem więźniem obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i musiałem czyścić cele śmierci i również bunkier o. Maksymiliana Kolbego, franciszkanina. W tym bunkrze znajdował się o. Kolbe do naga rozebrany i czekał na śmierć głodową. W celi nie było okna. Zaduch był straszny, posadzka cementowa, żadnego umebrowania, tylko wiadro na potrzeby naturalne.

O. Kolbe nigdy nie narzekał. *Głośno się modlił* tak, że i jego współtowarzysze mogli go słyszeć i razem z nim się modlić. O. Kolbe umarł po dwu tygodniach, 14 sierpnia 1941 r., Ponieważ to konanie jego esesmanom za długo trwało, został zastrzykiem kwasu karbolowego zgładzony.

O. Kolbe miał ten dar, że umiał pocieszać ludzi. Współwięźniowie narzekali i w rozpacz krzyczeli, nawet przeklinali. Po słowach o. Maksymiliana Kolbego jednak uspokoili się i pogodzili się z ich strasznym losem.

Gdy miałem ciało o. Kolbe z celi wynieść i drzwi otworzyłem, podpadło mi, że o. Kolbe siedział na posadzce oparty o ścianę i miał oczy otwarte. Jego ciało było czyściutkie i promieniowało. Każdemu podpadłaby ta pozycja i każdy sądziłby, że to jakiś święty. Jego twarz oblana była blaskiem pogody. Ciała innych więźniów zastałem leżące na posadzce, zbrudzone i o zropaczonych rysach. Wzrok o. Kolbego był zawsze dziwnie przenikliwy. Esesmani go znieść nie mogli i krzyczeli: *Schau auf die Erde, nicht auf uns!* (Patrz na ziemię, nie na nas!).

Pewnego razu, podziwiając jego męstwo za życia i zachowanie się, esesmani mówili między sobą: *So einen, wie diesen*

haben wir hier noch nicht gehabt. Das muss ein ganz ungewöhnlicher Mensch sein (Takiego klechy jak ten nie mieliśmy tu jeszcze. To musi być nadzwyczajny człowiek).

Wiadków, t. 2, s. 540-541

z zeznania złożonego dnia 31 października 1946 r. w Chorzowie

Czytając artykuł *Wspomnienia z ostatnich chwil życia* s. Maksymiliana M. Kolbego w grudniowym zeszycie *Rytmu Niepokalanej*, chciałbym opisać jego ostatnie dni pobytu w podziemnym bunkrze oświęcimskiego obozu. Byłem w tym czasie pisarzem i tłumaczem w wymienionym bunkrze wobec nadzwyczajnego zachowania się w obliczu śmierci tego szlachetnego człowieka, wzbudziwszy podziw również u esesmanów, to też przypominam sobie jeszcze z całą dokładnością jego ostatnie dni życia.

Blok 13, położony na prawym końcu obozu, był ogrodzony sześciometrowym murem. W podziemiach znajdowały się cele, zaś na parterze mieściła się karna kompania. Niektóre cele posiadały małe okienka, w których znajdowały się prycze, drugie zaś nie posiadały okna ani pryczy i były zupełnie ciemne. Do jednej z ostatnich cel w lipcu 1941 r. po odbytych apelach wieczornych przyprowadzono dziesięciu więźniów z bloku 14. Przed blokiem kazano im się najpierw zebrać do naga, a następnie wpychano biedne ofiary do wymienionych ciemnic, gdzie już było około 20 nieszczęśliwych z poprzedniej ucieczki, rozebrani także do naga. Wszystkich nowo przybyłych wprowadzono do jednej celi. Przy zamknięciu esesmani, śmiejąc się, powiedzieli: *Ihr werdet eingehen wie die Tulpen* (Skończycie jak tulipany).

Od tego dnia nieszczęśliwi nie otrzymywali już żadnej strawy. Co dzień esesmani pełniący służbę na bloku 13, przeglądając cele, kazali trupów zmarłych w ciągu nocy wynieść. Przy wizytach takich byłem zawsze obecny, gdyż musiałem spisywać numery zmarłych, względnie tłumaczyć ewentualne rozmowy lub prośby skazańców z języka polskiego na niemiecki. Z celi, w której znajdowali się biedacy, słyszano codziennie głośne odprawianie modlitw, różańca świętego i śpiew, do których się też więźniowie z sąsiednich cel przyłączyli.

W chwilach nieobecności esesmanów na bloku poszedłem do bunkra, aby porozmawiać i pocieszyć kolegów. Gorące modlitwy i pieśni do Matki Najświętszej nieszczęśliwych rozlegały się po wszystkich gankach bunkra. Miałem wrażenie, że jestem w kościele. Przepowiadał o. Maksymilian Kolbe, a następnie chórem odpowiadali więźniowie. Niejednokrotnie byli tak zatopieni w modlitwie, iż nie słyszeli nawet, że przeprowadzający inspekcję esesmani zeszli do bunkra, i dopiero na głośne krzyki esesmanów głosy zamilkły.

Przy otwieraniu celi nieszczęśliwcy, głośno płacząc, błagali o kawałek chleba i wody, co jednak nie otrzymali. Jeżeli niektóry z silniejszych się zbliżył do drzwi, został natychmiast przez esesmanów kopnięty w brzuch tak, iż upadając tyłem na cementowe posadzki, od razu się zabił, względnie został zastrzelony. Jakie męczarnie więźniowie skazani na tak okropną śmierć przechodzić musieli, niech świadczy fakt, iż wiadra (ustępy) zawsze były puste i suche, z czego wnioskować należy, iż nieszczęśliwcy z pragnienia pili swój własny mocz.

Śp. o. Maksymilian Kolbe trzymał się dzielnie, nie prosił i nie narzekał, dodawał otuchy innym, wmawiał współwięźniom, iż uciekinier się jeszcze odnajdzie i zostaną wypuszczeni. Wobec tego, iż byli bardzo osłabieni, modli-

W obozie przez szereg miesięcy wspomniano o bol-
kim czynie księdza; przy każdej egzekucji wspomina-
wisko o Maksymiliana Kolbego, zaś wrażenia, jakie
niosłem z powyższego wypadku, jak również z wielu
innych podobnych, pozostaną mi zawsze w pamięci.

Ks. Konradowi Szwedzie nie mogłem wówczas po-
zegółów ostatnich chwil życia o Maksymiliana Kolbe-
nieważ podawanie jakichkolwiek wiadomości z tego
obozu zgrozy karano śmiercią. Po jakimś czasie ks. Szwe-
stał wywieziony do Dachau i nie spotkaliśmy się już
w Dachau. Obecnie przypadkowo otrzymałem od kolegi Hor-
Chorzowa, abonenta *Rycerza Niepokalanej*, grudni-
sztyt i, czytając artykuł, od razu przystąpiłem do pis-
ania powyższego pisma.

Kończąc, składam najserdeczniejsze życzenia błog-
ość i miłobądźstwa Bożego.

*Wspomnienia współwięźniów o o. Maksymilianie (Rajmundzie) Kolbem. Orygi-
nał napisany dnia 27 grudnia 1945 r. w Chorzowie
opublikowany w Rycerzu Niepokalanej – marzec 1946 r., s. 66-67)*

Warszawa, 14 09.2021 r.

PREZES
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
dr Karol Nawrocki

BPI-0500-7(4)/21

Pan

Po rozpatrzeniu wniesionej przez Pana petycji z 13 sierpnia 2021 r. w sprawie pilnego zainteresowania władz państwowych odpowiedzialnych za kulturę i dziedzictwo narodowe upowszechnianiem wiedzy o polskich bohaterach w wydawnictwach książkowych, filmach, a zwłaszcza w Internecie, oraz wiedzy o krzywdach doznanych przez polskich obywateli od okupanta niemieckiego, działając w myśl art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz.U.2018.870), wyjaśniam, że:

Instytut Pamięci Narodowej, w myśl ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (t.j. Dz.U.2021.177), został powołany do realizacji misji mającej na celu:

- a) zachowanie pamięci o ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu,
- b) utrwalanie i pielęgnowanie pamięci o patriotycznych tradycjach zmagania Narodu Polskiego z okupantami, nazizmem i komunizmem,
- c) zachowanie pamięci o czynach obywateli dokonywanych na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i w obronie wolności oraz godności ludzkiej, aby żadne bezprawne działania przeciwko obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej nie uległy zapomnieniu.

Instytut Pamięci realizuje zadania związane z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, w szczególności w zakresie:

- a) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami,

1/3

#MOJA NIEPODLEGŁA.

- b) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych,
- c) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem.

Prowadzimy także działalność naukową, edukacyjną, wystawienniczą i wydawniczą w kraju i za granicą. Zadania w zakresie edukacji realizowane są we współpracy ze szkołami, z uczelniami, placówkami oświatowymi i kulturalnymi, ze stowarzyszeniami, z fundacjami i innymi organizacjami pozarządowymi, a także ze środkami masowego przekazu, polskimi organizacjami i instytucjami emigracyjnymi oraz organami władzy publicznej.

Do popularyzowania wiedzy o najnowszej historii Polski wśród szerokich grup odbiorców, Instytut Pamięci wykorzystuje media elektroniczne: Internet (strona domowa IPN: <https://ipn.gov.pl>, strona BIP: <https://bip.ipn.gov.pl>, portale edukacyjne: edukacja.ipn.gov.pl/, przystanekhistoria.pl/, kanał ipn.tv) oraz media społecznościowe (subkonta w serwisach społecznościowych Facebook, Twitter, YouTube).

Z zaangażowaniem zajmujemy się promowaniem i upowszechnianiem wiedzy o polskich bohaterach XX wieku. Biuro Badań Historycznych i Biuro Edukacji Narodowej koordynują systematyczne, szeroko zakrojone działania mające na celu popularyzowanie wiedzy o bohaterach i ofiarach II wojny światowej, jak i o krzywdach wyrządzonych przez okupantów Polakom i obywatelom polskim innych narodowości.

Przykładem są liczne publikacje naukowe Instytutu Pamięci Narodowej dotyczące czasu II wojny światowej (katalog publikacji dostępny pod internetowym adresem: <https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/katalog-publicacji/80037>, Katalog-wydawnictw-IPN-dotyczących-II-wojny-swiatowej.html), teksty popularnonaukowe udostępniane na portalu edukacyjnym Przystanek Historia (dostęp pod internetowym adresem: www.przystanekhistoria.pl), oraz projekty naukowo-badawcze realizowane w ramach Centralnych Projektów Badawczych (II wojna światowa i okupacja ziem polskich 1939-1944/45 i Dzieje Żydów w Polsce i stosunki polsko-żydowskie w latach 1917-1990) oraz przez zespół Pełnomocnika Prezesa IPN do spraw badań nad terrorem okupacyjnym na ziemiach polskich w latach 1939-1945.

Realizując cele edukacyjne wydajemy serie broszur: „Patroni naszych ulic” oraz „Bohaterowie Niepodległej” (liczącą obecnie ponad 70 tytułów) poświęconych postaciom narodowego panteonu, w tym z okresu II wojny światowej.

Wydajemy również komiksy poświęcone polskiemu czynowi zbrojnemu ostatnich stu lat, a także gry planszowe (dostępne również w wersji elektronicznej) przybliżające szerokiemu gronu społeczeństwa takie postaci historyczne i wydarzenia, jak np.: gen. Władysław Anders, wojenny szlak ORP „Orzeł” czy działalność Polskiego Państwa Podziemnego.

Instytut Pamięci Narodowej prowadzi ponadto projekt edukacyjny „Wystawy elementarne IPN” (dostępne pod adresem: <https://ipn.gov.pl/pl/glowna/1093,Wystawy-elementarne.html>), których narracja skupiona jest na kwestiach podstawowych i ważnych dla społeczeństwa. Wystawy są gotowe do samodzielnego wydrukowania i pobrania przez instytucje, szkoły i osoby fizyczne.

Wspomnianemu przez Pana w petycji św. Maksymilianowi Kolbe poświęcona jest przygotowana przez Instytut Pamięci wystawa elementarna dostępna w całości w Internecie pod adresem: <https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/biografie-elementarne/145693,Sw-Maksymilian-Maria-Kolbe.html>. W wersji elektronicznej wystawę udostępniamy w języku polskim, oraz translacji na język angielski i niemiecki.

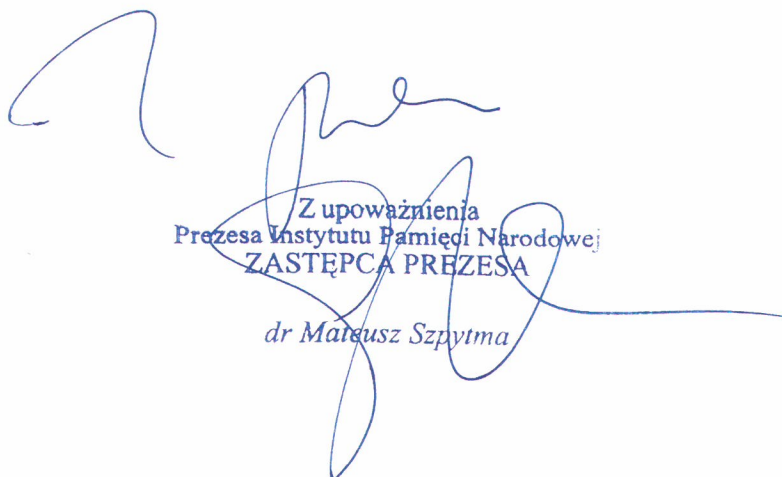
Warto podkreślić, że biograficzna wystawa elementarna „Św. Maksymilian Maria Kolbe”, przygotowana przez Instytut z myślą o uczczeniu przypadającej w tym roku 80. rocznicy męczeńskiej śmierci duchownego i 50. rocznicy Jego beatyfikacji, do końca sierpnia tego roku była prezentowana w Muzeum Papieskim w Niepokalanowie.

Reasumując powyższe, pozostaję z nadzieją, że uzna Pana za satysfakcjonujące przedstawione przeze mnie informacje o prowadzonych przez Instytut Pamięci Narodowej od wielu lat działaniach służących pielęgnowaniu pamięci o patriotycznych tradycjach Narodu Polskiego i popularyzacji wiedzy o polskich bohaterach narodowych, co poświadcza bogaty dorobek naukowo-edukacyjny Instytutu.

Niniejsze zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji zostanie przesłane w formie elektronicznej pod wskazanym w petycji adresem e-mail do korespondencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz.U.2018.870) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z upoważnienia
Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej
ZASTĘPCA PREZESA
dr Mateusz Szpytma

Administratorem Pana danych osobowych jest Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z siedzibą pod adresem: ul. Janusza Kurtyki 1, 02-676 Warszawa. Pełna treść klauzuli informacyjnej została zamieszczona na stronie <https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/ochrona-danych-osobowych> w zakładce: „Ochrona danych osobowych”.